

**การบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา
สังกัดสำนักงานเขตหนองแขม กรุงเทพมหานคร**
**Academic Administration of Educational Administrators
under the Office of Nong Khaem District, Bangkok**

อารยา พูลทอง

Araya Poolthong

หลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชานวัตกรรมการบริหารการศึกษา
วิทยาลัยนวัตกรรมการจัดการ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี
Master of Education Program in Educational Administration Innovation,
College of Innovation Management, Rajamangala University of Technology

Rattanakosin

E-mail: araya02012539@gmail.com

Retrieved April 3, 2025; Revised April 19, 2025; Accepted April 21, 2025

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ (1) เพื่อวิเคราะห์ระดับการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา และ (2) เปรียบเทียบการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตหนองแขม กรุงเทพมหานคร โดยจำแนกตาม เพศ ระดับการศึกษา ประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน และขนาดของโรงเรียนการวิจัยนี้เป็นการศึกษาวิจัยเชิงสำรวจ กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 226 คน ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้สอนสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตหนองแขม กรุงเทพมหานคร เก็บข้อมูลโดยใช้แบบสอบถาม ซึ่งมีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .972 สถิติที่ใช้ ได้แก่ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานการทดสอบค่าที และการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว ผลการวิจัย พบว่า (1) การบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตหนองแขมกรุงเทพมหานคร โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก (2) การเปรียบเทียบการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตหนองแขม กรุงเทพมหานคร โดยจำแนกตามเพศ ระดับการศึกษา ประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน และขนาดของโรงเรียนโดยภาพรวมและรายด้านทุกด้านไม่แตกต่างกัน

คำสำคัญ: การบริหารงานวิชาการ ผู้บริหารสถานศึกษา สำนักงานเขตหนองแขมกรุงเทพมหานคร

Abstract

This research aims to: (1) analyze the level of academic administration of educational administrators, and (2) compare the academic administration of educational administrators under the Office of Nong Khaem District, Bangkok, classified by gender, education level, work experience, and school size. This research is a survey research. The sample group consisted of 226 people, including educational administrators and teachers from educational institutions under the Office of Nong Khaem District, Bangkok. Data were collected using a questionnaire with a reliability coefficient of .972. The statistics used were frequency, percentage, mean, standard deviation, t-test, and one-way ANOVA. The results of the research showed that: (1) the academic administration of educational administrators under the Office of Nong Khaem District, Bangkok, was overall at a high level, and (2) there was no significant difference in the academic administration of educational administrators under the Office of Nong Khaem District, Bangkok, when classified by gender, education level, work experience, and school size, both overall and in each aspect.

Keywords: Academic administration, educational administrators, the office of Nong Khaem district, Bangkok

บทนำ

การบริหารสถานศึกษาเป็นสิ่งที่ผู้บริหารจะต้องมีวิธีการ แบบแผนและขั้นตอน ต่าง ๆ ในการปฏิบัติงานไว้อย่างเป็นระบบเพื่อเป็นการขับเคลื่อนสถานศึกษาไปสู่ความเป็นเลิศด้านวิชาการซึ่งแน่นอนว่าผู้บริหารสถานศึกษามีบทบาทสำคัญอย่างยิ่ง ซึ่งโรงเรียนเป็นองค์กรหนึ่งที่มีความสำคัญต่อการจัดการศึกษาในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา ในการบริหารโรงเรียนเป็นสิ่งที่มีความสำคัญ และเป็นตัวบ่งชี้ว่าการจัดการศึกษาหรือการบริหารโรงเรียนจะประสบความสำเร็จ คือผู้บริหารโรงเรียนต้องใช้ความรู้ความสามารถวิสัยทัศน์ และประสบการณ์การเป็นผู้นำในการเปลี่ยนแปลง ส่งเสริมสนับสนุนครูให้ได้พัฒนาและทันต่อการเปลี่ยนแปลงให้เกิดผลตามเป้าหมายที่วางไว้โดยจัดการศึกษาให้สอดคล้องกับความต้องการของพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติมฉบับที่ 2 พ.ศ. 2545 มาตรา 10การบริหารงานในด้านวิชาการจะประสบความสำเร็จนั้น ขึ้นอยู่กับผู้บริหารของโรงเรียนและครูที่เข้าใจวิชาของตนได้ดีเพียงใดเป็นสิ่งสำคัญสำหรับโรงเรียนที่จะดำเนินไปได้ด้วยดี เป็นหน้าที่ของคนที่ทำงานในโรงเรียนที่จะต้องเตรียมพร้อมและทำงานร่วมกันเพื่อให้โรงเรียนบรรลุเป้าหมาย ซึ่งคุณภาพของโรงเรียนสามารถดูได้จากผลการเรียนของผู้เรียนเนื่องจากการงานวิชาการเกี่ยวข้องกับหลักสูตรการจัดโปรแกรมการศึกษาและการจัดการเรียนการสอน ซึ่งบ่งบอกถึงมาตรฐานและคุณภาพการศึกษาเป็นเครื่องบ่งชี้ความเจริญก้าวหน้าของแต่ละสถานศึกษา ซึ่งเป็นปัญหา

ใหญ่สำหรับผู้บริหารสถานศึกษาและบุคลากรทุกฝ่ายทุกระดับต้องร่วมมือกันดำเนินการและพัฒนาอย่างต่อเนื่อง เพราะฉะนั้น การวางแผนงานของผู้บริหารสถานศึกษาและฝ่ายบริหารงานวิชาการต้องเป็นระบบและต้องปฏิบัติอย่างจริงจัง ปัญหาดังกล่าวแสดงให้เห็นถึงความสำคัญและความสามารถในการบริหารวิชาการในสถานศึกษา ซึ่งมีปัญหาต้องพัฒนา ปรับปรุง และหาแนวทางในการพัฒนาเพื่อให้ได้บริหารงานวิชาการของโรงเรียนมีประสิทธิภาพมากขึ้น ซึ่งเป็นปัจจัยหนึ่งที่จะช่วยในการยกระดับคุณภาพการศึกษาให้สูงขึ้น สำนักงานเขตหนองแขม กรุงเทพมหานคร เป็นหน่วยงานที่อยู่ภายใต้

การกำกับดูแลของสำนักงานการศึกษา กรุงเทพมหานคร กระทรวงมหาดไทย มีสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขต

หนองแขม กรุงเทพมหานคร จำนวน 6 แห่ง ในสภาพปัจจุบันพบว่า การบริหารงานวิชาการยังมีปัญหาที่จำเป็นต้องได้รับการพัฒนา ทั้งนี้ อาจพิจารณาได้จากผลสัมฤทธิ์การทดสอบทางการศึกษาขั้นพื้นฐานระดับชาติ (O-NET) ปี 2561 ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตหนองแขม กรุงเทพมหานครเป็นหน่วยงานที่อยู่ภายใต้การกำกับ ดูแลของสำนักงานการศึกษา กรุงเทพมหานคร สังกัดสำนักงานเขตหนองแขม กรุงเทพมหานครพบว่า ผลสัมฤทธิ์ต่ำกว่าค่าเฉลี่ยระดับประเทศ (สถาบันทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติ (สทศ.), 2558) ซึ่งสะท้อนให้เห็นถึงการบริหารงานวิชาการสถานศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษา อาจมีปัจจัยบางประการที่ส่งผลให้การบริหารสถานศึกษาในบางด้านมีผลสัมฤทธิ์ที่ต่ำกว่าเกณฑ์ ซึ่งเป็นปัญหาเร่งด่วนที่จะต้องได้รับการแก้ไข ซึ่งผู้บริหารต้องปรับเปลี่ยนกระบวนการคิด กระบวนการทำงาน รวมถึงกระบวนการจัดการศึกษา เพื่อเป็นการพัฒนาตนให้เป็นผู้บริหารงานวิชาการมืออาชีพ และแน่นอนว่าการจัดการศึกษาโดยเฉพาะการศึกษาขั้นพื้นฐานนั้นมีความสำคัญเป็นอย่างยิ่งเพราะเป็นสิ่งที่วางรากฐานให้เด็กและเยาวชนเติบโตไปเป็นกำลังที่ดีของประเทศชาติ

จากสภาพของปัญหาและความสำคัญของปัญหาดังกล่าวข้างต้น ผู้วิจัยในฐานะบุคลากรในสถานศึกษาจึงได้ทบทวนวรรณกรรม พบว่า ยังไม่มีใครทำวิจัยในประเด็นนี้มาก่อน จึงสนใจที่จะทำวิจัยเรื่อง “การบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตหนองแขม กรุงเทพมหานคร” เพื่อนำผลการวิจัยมาประยุกต์ใช้ในการพัฒนาการศึกษาให้มีคุณภาพ ทำให้บรรลุเป้าหมายตามที่กำหนด และพัฒนาสามารถสู่ความเป็นผู้บริหารงานวิชาการมืออาชีพของสถานศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตหนองแขม กรุงเทพมหานครต่อไป

วัตถุประสงค์

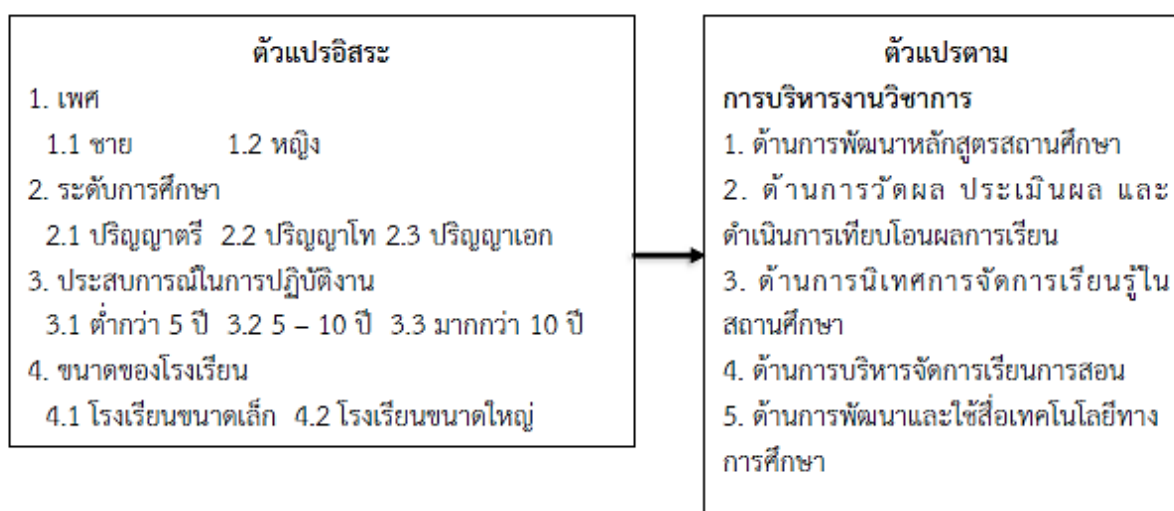
(1) เพื่อวิเคราะห์ระดับการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตหนองแขม กรุงเทพมหานคร

(2) เพื่อเปรียบเทียบการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตหนองแขม กรุงเทพมหานคร โดยจำแนกตามเพศ ระดับการศึกษาประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน และขนาดของโรงเรียน

การทบทวนวรรณกรรม

ผู้วิจัยได้ศึกษาแนวคิดจากกระทรวงศึกษาธิการ (2552 , น. 29 – 30) ที่กำหนดขอบข่ายภารกิจงาน และแนวทางปฏิบัติด้านวิชาการไว้หลายด้าน ซึ่งผู้วิจัยได้สังเคราะห์ขอบเขตเนื้อหาที่สำคัญและนำไปกำหนดกรอบวิจัยซึ่งมีทั้งหมด 5 ด้าน ได้แก่ ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา ด้านการวัดผล ประเมินผล และดำเนินการเทียบโอนผลการเรียน ด้านการนิเทศการจัดการเรียนรู้ในสถานศึกษาด้านการบริหารจัดการเรียนการสอน และด้านการพัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยีทางการศึกษา

กรอบแนวคิด

รูปที่ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย (Conceptual Framework)

ระเบียบวิธีการวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากรที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้สอนสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตหนองแขม กรุงเทพมหานคร ปีการศึกษา 2566 จำนวน 6 สถานศึกษา แยกเป็นผู้บริหาร สถานศึกษาจำนวน 25 คน ครูจำนวน 421 คน รวมทั้งสิ้น จำนวน 446 คน

1.2 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้สอนสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตหนองแขม กรุงเทพมหานคร ปีการศึกษา 2566 จำนวน 6 สถานศึกษา แยกเป็นผู้บริหารสถานศึกษาจำนวน 25 คน ครูจำนวน 201 คน รวมทั้งสิ้น จำนวน 226 คน ได้มาจากการเทียบการเปิดตารางเครจซี่มอร์แกน (Krejcie and Morgan, 1970, pp. 607–610) ทำการสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้น (stratified random sampling) สุ่มแบบเจาะจง (Purposive sampling) และสุ่มอย่างง่าย (Simple sampling)

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยใช้แบบสอบถามเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตหนองแขม กรุงเทพมหานคร ซึ่งเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล เพื่อให้ได้ข้อคำถามครอบคลุมวัตถุประสงค์ที่ต้องการศึกษา โดยสร้างข้อคำถามภายใต้กรอบแนวคิด ทฤษฎี และครอบคลุม

การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล มีขั้นตอนดังนี้

การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ผู้วิจัยดำเนินการสร้างเครื่องมือเพื่อใช้ในการวิจัยโดยมีรายละเอียดตามขั้นตอน ดังนี้

- 1) ศึกษาเอกสาร แนวคิด หลักการ และเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา
- 2) วิธีการสร้างเครื่องมือที่เป็นแบบสอบถาม เป็นมาตราส่วนประมาณค่าและแบบตรวจสอบรายการ
- 3) นำข้อมูลที่ได้จากการศึกษามาประมวลกำหนดขอบเขต เพื่อดำเนินการสร้างเครื่องมือให้ครอบคลุมเนื้อหาและตรงตามกรอบแนวคิดของการวิจัย
- 4) นำเครื่องมือที่เป็นแบบสอบถามดำเนินการสร้างเสร็จแล้ว เสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาการค้นคว้าอิสระ เพื่อตรวจสอบข้อมูลความถูกต้องและให้ข้อเสนอแนะ สำหรับการแก้ไขปรับปรุงเนื้อหาภาษาที่ใช้ให้ถูกต้องสมบูรณ์
- 5) นำเครื่องมือที่เป็นแบบสอบถามผ่านการแก้ไขปรับปรุงเรียบร้อยแล้ว มานำเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญด้านการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 3 ท่าน เพื่อตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา (content validity) พร้อมนำผลมาปรับปรุงแก้ไขให้ตรงตามข้อเสนอแนะ โดยใช้เกณฑ์พิจารณาค่าความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามแต่ละข้อกับนิยามศัพท์ที่มีค่ามากกว่า 0.5 ขึ้นไป โดยคัดเลือกข้อที่มีค่าของ IOC ตั้งแต่ 0.8 – 1.00
- 6) นำแบบสอบถามที่ได้รับการปรับปรุงแก้ไขแล้วไปทดลองใช้ (Try out) กับประชากรผู้ให้ข้อมูลในสถานศึกษาที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง โดยเป็นผู้ให้ข้อมูล จำนวน 30 คน ดำเนินการเก็บด้วยตนเอง และนำแบบสอบถามมาวิเคราะห์หาความเชื่อมั่น (reliability) ของแบบสอบถามที่ได้รับกลับคืนมาโดยวิธีของครอนบาค (Cronbach) โดยค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาเท่ากับ 0.972 การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้มีขั้นตอนดำเนินการ ดังต่อไปนี้

ผู้วิจัยได้รับแบบสอบถามกลับคืนมา 226 ฉบับ เมื่อพิจารณาตรวจสอบความถูกต้องสมบูรณ์ ของแบบสอบถามที่ได้รับคืนมา ใช้ได้ 226 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100 แล้วนำมาคำนวณหาค่าทางสถิติ โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปคอมพิวเตอร์และนำเสนอผลการวิเคราะห์เป็นตารางประกอบคำบรรยาย ในการวิเคราะห์ข้อมูลให้ตรงตามวัตถุประสงค์ของการวิจัยและข้อคำถามในการวิจัย มีสถิติในการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

1) นำข้อมูลจากข้อคำถามตอนที่ 1 เกี่ยวกับสถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม วิเคราะห์ทางสถิติโดยใช้การแจกแจงค่าความถี่และหาค่าร้อยละและนำเสนอในรูปแบบตารางประกอบความเรียง

2) นำข้อมูลจากข้อคำถามตอนที่ 2 เกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตหนองแขม กรุงเทพมหานคร ซึ่งเป็นแบบสอบถามมาตราส่วน ประมาณค่านำมาตรวจให้คะแนนตามเกณฑ์น้ำหนัก 5 ระดับ แล้วบันทึกข้อมูล เพื่อวิเคราะห์ทางสถิติโดยการหาค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เพื่อทราบว่าการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตหนองแขมกรุงเทพมหานคร อยู่ในระดับใด แล้วนำผลการวิเคราะห์ที่ได้มาแปลความหมายรายข้อ รายด้านและความหมายในภาพรวมการแปลผลค่าเฉลี่ยตามหลักเกณฑ์ของช่วงระดับคะแนน (บุญชม ศรีสะอาด, 2556)

3) นำข้อมูลจากข้อคำถามตอนที่ 2 เกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตหนองแขม กรุงเทพมหานคร มาวิเคราะห์เปรียบเทียบระดับการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา โดยจำแนกตาม เพศ เพศ ระดับการศึกษา ประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน และขนาดของสถานศึกษา วิเคราะห์โดยค่าสถิติ t-test และ One-Way ANOVA

ผลการศึกษา

ผู้วิจัยนำข้อมูลจากการตอบแบบสอบถามของการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตหนองแขม กรุงเทพมหานคร จำนวน 226 คน คิดเป็นร้อยละ 100 สามารถสรุปผลการวิจัยได้ ดังนี้

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์สถานภาพของของผู้ตอบแบบสอบถาม จำนวน 226 คน ส่วนใหญ่ เป็นเพศหญิง จำนวน 152 คน คิดเป็นร้อยละ 67.29 และเพศชาย จำนวน 74 คน คิดเป็นร้อยละ 32.74 ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีระดับการศึกษาปริญญาตรี มีมากที่สุด จำนวน 171 คน คิดเป็นร้อยละ 75.66 ปริญญาโท จำนวน 53 คน คิดเป็นร้อยละ 23.46 ปริญญาเอก จำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 0.88 ด้านประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีประสบการณ์ในการทำงาน 5 – 10 ปี มีมากที่สุด จำนวน 116 คน คิดเป็นร้อยละ 51.33 รองลงมาคือ ต่ำกว่า 5 ปี จำนวน 72 คน คิดเป็นร้อยละ 31.85 และน้อยที่สุดคือ

ประสบการณ์ในการทำงานมากกว่า 10 ปี จำนวน 38 คน คิดเป็นร้อยละ 16.82 ส่วนด้านขนาดของโรงเรียนพบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามที่ปฏิบัติงานอยู่ในโรงเรียนขนาดใหญ่จำนวน 172 คน คิดเป็นร้อยละ 76.11 โรงเรียนขนาดเล็ก จำนวน 54 คน คิดเป็นร้อยละ 23.89

ตอนที่ 2 การบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตหนองแขม กรุงเทพมหานคร โดยภาพรวมทั้ง 5 ด้าน มีค่าเฉลี่ยโดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ยเป็นรายด้านอยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยเรียงลำดับตามค่าเฉลี่ยจากสูงสุดไปต่ำสุด คือ การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา การวัดผล ประเมินผล และดำเนินการเทียบโอนผลการเรียน การบริหารจัดการเรียนการสอน การพัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยีทางการศึกษา และการนิเทศการจัดการเรียนรู้ในสถานศึกษา ตามลำดับ

ตอนที่ 3 ผลเปรียบเทียบการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตหนองแขม กรุงเทพมหานคร โดยจำแนกตามเพศ ระดับการศึกษา ประสบการณ์ในการปฏิบัติงานและขนาดของโรงเรียน โดยภาพรวมและรายด้านทุกด้านไม่แตกต่างกัน

การอภิปรายผล

สามารถอภิปรายผลตามวัตถุประสงค์ได้ ดังนี้ การศึกษาวิจัยเรื่อง “การบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตหนองแขม กรุงเทพมหานคร” ตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย ซึ่งผลของการวิจัยนำมาอภิปรายผล ได้ดังนี้

1. ผลการวิจัยตามวัตถุประสงค์ข้อที่ 1 การบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตหนองแขม กรุงเทพมหานคร พบว่า การบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตหนองแขม กรุงเทพมหานคร โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ยเป็นรายด้าน โดยเรียงลำดับตามค่าเฉลี่ยจากสูงสุดไปต่ำสุด คือ การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา การวัดผล ประเมินผล และดำเนินการเทียบโอนผลการเรียน การบริหารจัดการเรียนการสอน การพัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยีทางการศึกษา และการนิเทศการจัดการเรียนรู้ในสถานศึกษา ตามลำดับด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา อยู่ในระดับสูงที่สุดกว่าทุกด้าน เมื่อพิจารณาส่วนเบี่ยงเบน

มาตรฐาน พบว่ามีการกระจายของข้อมูลน้อย แสดงว่าผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นไปในทิศทางเดียวกัน

ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า ผู้บริหารสถานศึกษาดำเนินการไปตามแผนงานของสถานศึกษาที่ตั้งไว้ ดังนั้น การบริหารงานวิชาการจึงเกี่ยวข้องกับกิจกรรมทุกชนิดในสถานศึกษา ทั้งนี้ ผู้บริหารจะต้องมีความตระหนักในการมีส่วนร่วมเพื่อให้การส่งเสริมสนับสนุนร่วมคิดร่วมทำในการทำงานเป็นทีม ต้องได้รับการเตรียมความพร้อมมองเห็นคุณค่ามีความรู้ความเข้าใจตลอดถึงการติดตามกำกับดูแลการดำเนินงานในสถานศึกษาอย่างเป็นระบบ (อิสฮาม อาเก็ม, 2557) การบริหารงานในด้านวิชาการจะประสบความสำเร็จนั้น ขึ้นอยู่กับผู้บริหาร

ของสถานศึกษาและครูที่เข้าใจวิชาของตนได้ดีเพียงใดเป็นสิ่งสำคัญสำหรับโรงเรียนที่จะดำเนินไปได้ด้วยดีหรือไม่ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ รุ่งเรือง ไตรรงค์ (2562, น. 92 – 95) ที่ได้ศึกษาการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดกรุงเทพมหานคร สำนักงานเขตลาดพร้าว ผลการวิจัย พบว่า การบริหารงานวิชาการของผู้บริหารตามความคิดเห็นของครู โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าทุกด้านอยู่ในระดับมาก คือ ด้านการบริหารงานวิชาการ ด้านการนิเทศการศึกษา ด้านการพัฒนาหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน และด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ของนักเรียน การบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาเป็นหน้าที่ของคนทำงานในโรงเรียนที่จะต้องเตรียมพร้อมและทำงานร่วมกันเพื่อให้โรงเรียนบรรลุเป้าหมายซึ่งคุณภาพของโรงเรียนสามารถดูได้จากผลการเรียนของผู้เรียน

2. ผลการวิจัยตามวัตถุประสงค์ข้อที่ 2 การเปรียบเทียบการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตหนองแขม กรุงเทพมหานคร โดยจำแนกตาม เพศ ระดับการศึกษา ประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน และขนาดของโรงเรียน อภิปรายผลได้ดังนี้

2.1 ผู้บริหารสถานศึกษาและครูที่มีเพศต่างกันมีระดับความคิดเห็นต่อการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา โดยภาพรวมและรายด้านทุกด้านไม่แตกต่างกัน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า ผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตหนองแขม กรุงเทพมหานคร ทั้งเพศชายและเพศหญิงมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการดำเนินงานการบริหารงานวิชาการไปในทิศทางเดียวกัน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของณัฏฐ์ชญาณันท์ ชราชาติ (2565) ที่ได้ศึกษาการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษากลุ่มโรงเรียนสหวิทยาเขตเมืองชล 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1 พบว่า ครูที่มีเพศต่างกันมีระดับความคิดเห็นต่อการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา โดยภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน

2.2 ผู้บริหารสถานศึกษาและครูที่มีระดับการศึกษาต่างกันมีระดับความคิดเห็น ต่อการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา โดยภาพรวมและรายด้านทุกด้านไม่แตกต่างกัน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตหนองแขม กรุงเทพมหานคร ผู้มีระดับการศึกษาปริญญาตรีมีมากกว่าระดับการศึกษาปริญญาโท และปริญญาเอกก็ตาม แต่เนื่องจากผู้บริหารสถานศึกษาในแต่ละสถานศึกษา ต่างก็ให้ครูผู้สอนทุกคนได้รับความรู้ความเข้าใจการบริหารงานวิชาการไปในทิศทางเดียวกันโดยผ่านการอบรม ซึ่งแจ้งแนวทางและรายละเอียดเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการให้ครูผู้สอนอยู่เสมอซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของซึ่งสอดคล้องกับผลวิจัยของ นริศรา ประศาสตร์ศิลป์ และอดุลย์ วงศ์วีคุณ (2565,น. 132) ที่ได้ศึกษาเรื่องการเปรียบเทียบการจัดการความรู้ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุโขทัยเขต 1 ผลการวิจัยพบว่า การเปรียบเทียบการจัดการความรู้ของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุโขทัย เขต 1 จำแนกตามวุฒิการศึกษาโดยรวมไม่แตกต่างกัน และสอดคล้องกับผลวิจัยของ รุ่งเรือง ไตรรงค์ (2562) ที่ได้ศึกษาการบริหารงาน

วิชาการของผู้บริหารตามความคิดเห็นของครูสังกัดกรุงเทพมหานคร สำนักงานเขตลาดพร้าว พบว่า ครูที่มีวุฒิการศึกษาต่างกัน โดยภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน

2.3 ผู้บริหารสถานศึกษาและครูที่มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานต่างกันมีระดับความคิดเห็นต่อการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา โดยภาพรวมและรายด้านทุกด้านไม่แตกต่างกันทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้บริหารสถานศึกษาได้ดำเนินงานตามจุดเน้นการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสำนักงานเขตหนองแขม ด้านการบริหารจัดการที่ไปในทิศทางเดียวกัน และมีการประสานเครือข่ายพัฒนาร่วมกัน ทำให้ครูผู้ปฏิบัติงานได้แลกเปลี่ยนเรียนรู้อย่างต่อเนื่องซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ ณัฏฐชฎานันท์ ชราชาติ(2565) ที่ได้ศึกษาการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษากลุ่มโรงเรียนสหวิทยาเขตเมืองชล 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1 พบว่า ครูที่มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานต่างกันมีระดับความคิดเห็นต่อการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา โดยภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน

2.4 ผู้บริหารสถานศึกษาและครูที่อยู่โรงเรียนขนาดต่างกันมีระดับความคิดเห็นต่อการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา โดยภาพรวมและรายด้านทุกด้านไม่แตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ วิมลรัตน์ ตุงซี และปทุมพร เปียถนอม (2565) ที่ได้ศึกษาการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาในโรงเรียนสหวิทยาเขตที่ 2 จังหวัดนครศรีธรรมราช สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 12 พบว่า ครูที่ปฏิบัติหน้าที่ในสถานศึกษาที่มีขนาดต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาในโรงเรียนสหวิทยาเขตที่ 2 จังหวัดนครศรีธรรมราช สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 12 โดยภาพรวมและรายด้าน ไม่แตกต่างกัน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า ผู้บริหารสถานศึกษายึดหลักการในการบริหารงานวิชาการ เพื่อให้การจัดการเรียนการสอนมีประสิทธิภาพตามมาตรฐานการศึกษา จึงทำให้ครูที่ปฏิบัติหน้าที่ในสถานศึกษาที่มีขนาดต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา ไม่แตกต่างกัน

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

ในการศึกษาการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตหนองแขม กรุงเทพมหานคร ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้ ดังนี้

1.1 จากผลการวิจัยพบว่า การบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตหนองแขม กรุงเทพมหานคร โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ยเป็นรายด้านโดยเรียงลำดับตามค่าเฉลี่ยจากสูงสุดไปต่ำสุด คือ การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา การวัดผล ประเมินผลและดำเนินการเทียบโอนผลการเรียน การบริหารจัดการเรียนการสอน การพัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยีทางการศึกษา และการนิเทศการจัดการเรียนรู้ในสถานศึกษา ตามลำดับ ผู้วิจัยจึงเสนอแนะว่า ผู้บริหารควรพัฒนาในการนิเทศการจัดการเรียนรู้ในสถานศึกษา ควรมีแบบแผนการนิเทศการจัดการเรียนรู้ไว้อย่างชัดเจนและเป็น

ระบบให้มากขึ้น ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องในการนิเทศการจัดการเรียนรู้ ร่วมกันวิเคราะห์ปัญหา พร้อมหาแนวทางการแก้ไขปัญหาร่วมกันแบบกัลยาณมิตรพร้อมทั้งนำผลการปฏิบัติไปปรับปรุงแก้ไขต่อไปเพื่อบรรลุจุดมุ่งหมายของการศึกษา

1.2 จากผลการวิจัยพบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาและครูที่มีเพศ ระดับการศึกษา ประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน และขนาดของโรงเรียนต่างกัน มีระดับความคิดเห็นต่อการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา โดยภาพรวมและรายด้านทุกด้านไม่แตกต่างกัน ผู้วิจัยจึงเสนอแนะว่า เมื่อครูที่ปฏิบัติหน้าที่ในสถานศึกษาที่มีขนาดต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา โดยภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน ผู้บริหารสถานศึกษาจึงควรยึดหลักการในการบริหารงานวิชาการ ได้แก่ หลักการพัฒนาคุณภาพ หลักการมีส่วนร่วม หลักประสิทธิภาพ หลักประสิทธิผล และหลักความเป็นวิชาการ เพื่อให้การจัดการเรียนการสอนมีประสิทธิภาพตามมาตรฐานการศึกษา และแน่นอนว่างานวิชาการเป็นงานที่ต้องอาศัยความร่วมมือจากทุกฝ่าย ดังนั้น ไม่ว่าผู้บริหารสถานศึกษา และครูที่มีเพศ ระดับการศึกษา ประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน และขนาดของโรงเรียนที่ระดับต่างกัน ก็ควรมีส่วนร่วมในการทำงาน และควรมีการช่วยเหลือซึ่งกันและกันเพื่อพัฒนางานวิชาการให้มีประสิทธิภาพ

ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรมีการศึกษากิจการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาในด้านอื่น ๆ เพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา และพัฒนาตนให้เป็นผู้บริหารงานวิชาการมืออาชีพในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตหนองแขม กรุงเทพมหานครและพื้นที่อื่น ๆ ต่อไป

2.2 ควรมีการศึกษาวิจัยเชิงคุณภาพเพื่อศึกษากิจการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตหนองแขม กรุงเทพมหานคร

บรรณานุกรม

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2552). *คู่มือครูการปฏิบัติงานข้าราชการครู*. กรุงเทพฯ: ชุมชนสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย
- เกศรา ตุ่มคำ. (2562). *การศึกษากิจการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนบ้านแม่ชะปุมอำเภอสะเมิง จังหวัดเชียงใหม่ ตามกระบวนการ PDCA. การค้นคว้าอิสระครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษาบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่, เชียงใหม่.*
- ณัฐรัชญานันท์ ชราชิด (2565). *การบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา กลุ่มโรงเรียนสหวิทยาเขตเมืองชล 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี. สารนิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิตสาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ, กรุงเทพมหานคร.*

- นริศรา ประศาสตร์ศิลป์ และอดุลย์ วังศรีคุณ. (2565). การเปรียบเทียบการจัดการความรู้ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุโขทัยเขต 1. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม, พิษณุโลก.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2556). วิธีการทางสถิติสำหรับการวิจัย เล่ม 1. พิมพ์ครั้งที่ 5. กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น. พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ.2545. (19 ธันวาคม 2545).ราชกิจจานุเบกษา. เล่ม 119 ตอนที่ 123 ก. หน้า 3.
- รุ่งเรือง ไตรเรืองรงค์. (2562). การบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร สำนักงานเขตลาดพร้าว. ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต. สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร, กรุงเทพมหานคร.
- วิมลรัตน์ ตุงษ์ และปทุมพร เปี้ยณอม (2565). การบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาในโรงเรียนสหวิทยาเขตที่ 2 จังหวัดนครศรีธรรมราช สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 12 . วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษามหาวิทยาลัยรามคำแหง , กรุงเทพมหานคร.
- สถาบันทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติ (สทศ.). (2558). ประกาศและรายงานผลสอบ O-NET ปีการศึกษา 2561. เข้าถึงได้จาก: <https://www.niets.or.th>, 23 กรกฎาคม 2566.
- อิสลาม อาเก็ม. (2557). ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามในจังหวัดสตูล. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา, สงขลา.
- Krejcie, R. V.; & Morgan, D. W. (1970). Determining Sample Size for Research Activities. *Educational and Psychological Measurement*, 30(3), 607 – 610.